

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ МЕГАТРЕНДІВ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О. О. НЕПОЧАТЕНКО, доктор економічних наук
Н. В. БОНДАРЕНКО, кандидат економічних наук
О. Р. ЯКОВЕНКО, викладач-стажист
Уманський національний університет

Розглянуто трансформацію фінансового менеджменту під впливом глобальних мегатрендів і розвитку технологій штучного інтелекту. Проаналізовано ключові виклики сучасного світу – зміни клімату, демографічні зрушення, технологічний прорив, геополітичну фрагментацію та соціальну нестабільність і їх вплив на фінансове управління. Окрема увага приділена застосуванню штучного інтелекту у сфері фінансів, його можливостям у прогнозуванні, автоматизації процесів, управлінні ризиками і прийнятті рішень. Наведено приклади використання фінансових інновацій у провідних компаніях. Визначено потенційні ризики, етичні дилеми та регуляторні проблеми, пов'язані з цифровізацією фінансової сфери. Зроблено висновок про необхідність переходу до гнучких, стійких і технологічно орієнтованих моделей фінансового менеджменту.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, глобальні мегатренди, штучний інтелект, цифрові технології, фінансові інновації, стратегічне управління, автоматизація, ризики, адаптивність, стійкий розвиток.

Постановка проблеми. Сучасна фінансова система функціонує в умовах безпрецедентної динаміки змін, зумовлених одночасною дією численних глобальних мегатрендів. Кліматичні зміни, демографічні зрушення, цифрова трансформація, геополітична фрагментація світу та зростання соціальної нестабільності чинять суттєвий і довготривалий вплив на всі складові економічного розвитку, включаючи фінансовий сектор. Ці мегатренди не є тимчасовими кризовими явищами – вони виступають глибинними структурними процесами, які переосмислюють основи управління капіталом, ризиками, ліквідністю та інвестиціями на рівні підприємств, держав і глобальних фінансових інституцій.

Паралельно з цим набирає потужності технологічний прорив, найвиразнішою формою якого є впровадження штучного інтелекту (ШІ) у сферу фінансів. ШІ стає інструментом, що не лише підвищує ефективність операційних процесів, а й кардинально змінює підходи до прийняття стратегічних фінансових рішень. Проте використання таких технологій актуалізує низку проблем, пов'язаних із прозорістю алгоритмічного прийняття рішень, захистом персональних даних, кібербезпекою, етикою і нормативно-правовим регулюванням.

Традиційні моделі фінансового менеджменту, які десятиліттями базувалися на історичних даних, лінійних прогнозах і централізованому управлінні, виявилися недостатніми в умовах нової реальності, де швидкість змін, обсяг інформації та ступінь невизначеності суттєво зросли. Зростає потреба у гнучких, адаптивних і технологічно орієнтованих фінансових стратегіях, які враховують довгострокові ризики та можливості, зумовлені мегатрендами, а також використовують потенціал ШІ для моделювання сценаріїв, аналітики в реальному часі та автоматизованого ухвалення рішень.

Водночас на тлі світових викликів, зокрема пандемії COVID-19, глобальної рецесії, війни в Україні та енергетичної кризи, питання сталого розвитку, цифрової інклюзивності та соціальної відповідальності набувають особливої актуальності. Тому сучасний фінансовий менеджмент має поєднувати технологічну інноваційність з принципами етики, безпеки та довгострокової стійкості. Таким чином, виникає об'єктивна потреба у переосмисленні концептуальних засад фінансового менеджменту через призму взаємодії глобальних мегатрендів та штучного інтелекту, що формують нову еру у фінансовому управлінні. Наукове осмислення цих процесів, розробка адаптивних моделей управління та практичних рекомендацій щодо інтеграції ШІ у фінансову діяльність є надзвичайно актуальними як для наукової спільноти, так і для практиків у сфері фінансів.

Аналіз останніх досліджень. Питання трансформації фінансового менеджменту в умовах дії глобальних мегатрендів та розвитку штучного інтелекту активно досліджується у світовій і вітчизняній науковій літературі, що свідчить про високу актуальність теми. У роботах зарубіжних вчених (G. Gensler, R. Brynjolfsson, D. Tapscott) наголошується, що впровадження цифрових технологій, зокрема систем на основі штучного інтелекту, є ключовим чинником підвищення ефективності фінансових процесів, скорочення витрат та покращення якості управлінських рішень [1–3].

Глобальні мегатренди, за дослідженнями PricewaterhouseCoopers [4], вимагають перегляду підходів до фінансового управління. Інновації у фінансовій сфері, такі як блокчейн, цифрові валюти центральних банків (CBDC), а також децентралізовані фінанси (DeFi), перетворюють фінансову екосистему, впливаючи і на корпоративний фінансовий менеджмент [5]. Компанії, серед яких BlackRock [6, 7] та Intuit [8], своїм прикладом показують важливість інтеграції фінтех-інструментів у стратегії управління підприємствами для підвищення їхньої гнучкості та здатності адаптуватися до змін на ринку [9].

Таким чином, сучасні дослідження охоплюють як технічні аспекти впровадження ШІ у фінансову сферу, так і стратегічні виклики, пов'язані з впливом мегатрендів на зміну ролі фінансового менеджменту, що створює підґрунтя для подальших міждисциплінарних досліджень у цій галузі.

Методика досліджень. Методика дослідження, базується на поєднанні загальнонаукових і спеціалізованих підходів, що дозволяють комплексно проаналізувати вплив глобальних мегатрендів і технологій штучного інтелекту на сучасний фінансовий менеджмент. Основу дослідження становить системний підхід, який розглядає фінансовий менеджмент як цілісну систему, що перебуває

у динамічному розвитку під впливом зовнішніх і внутрішніх викликів. У процесі дослідження було використано метод аналізу та синтезу, що дав змогу узагальнити наукові позиції щодо зміни парадигми фінансового управління в умовах цифровізації, виокремити основні напрями використання штучного інтелекту у фінансах, а також проаналізувати роль мегатрендів у трансформації стратегій компаній. Для зіставлення традиційного та інноваційного підходів до фінансового менеджменту застосовано метод порівняльного аналізу.

Статистичний аналіз дозволив опрацювати кількісні дані щодо ефективності впровадження технологій штучного інтелекту, а також тенденцій у глобальних фінансових системах. У дослідженні також застосовано метод логічного узагальнення для формування цілісної концепції адаптивного, технологічно орієнтованого фінансового менеджменту. Сукупність застосованих методів забезпечила ґрунтовність теоретичних положень, достовірність отриманих результатів і можливість формування практичних рекомендацій щодо трансформації фінансового управління в умовах цифрової епохи.

Результати дослідження. Питання трансформації фінансового менеджменту в умовах дії глобальних мегатрендів та розвитку штучного інтелекту (ШІ) активно досліджуються як у світовій, так і у вітчизняній науковій літературі. Це свідчить про високу актуальність теми в умовах цифрової трансформації та зростаючих глобальних викликів.

У 2023 році компанія PricewaterhouseCoopers (PwC) оприлюднила оновлену доповідь, у якій окреслила п'ять мегатрендів (табл. 1), що формують довгостроковий вплив на бізнес-середовище: зміна клімату, технологічна трансформація, демографічний тиск, геополітична фрагментація та соціальна нестабільність. Згідно з висновками дослідження, ці фактори вимагають переосмислення корпоративних фінансових стратегій з акцентом на стійкість, адаптивність і цифровізацію управління. У дослідженні McKinsey & Company підкреслюється, що 42 % фінансових компаній вже інтегрували ШІ у щонайменше один основний бізнес-процес – найчастіше в управління ризиками, персоналізовані фінансові послуги, аналітику клієнтської поведінки та автоматизоване інвестування. За даними цього звіту, організації, що впровадили ШІ, у середньому підвищили ефективність фінансового аналізу на 25–30 %.

У межах наукових досліджень, у статті Осики С. та Куликова К. досліджується застосування аналітичної платформи ALADDIN для управління ризиками, активами та ESG-параметрами. ALADDIN є прикладом використання ШІ у глобальному фінансовому менеджменті, забезпечуючи багатовимірну оцінку фінансових показників та прийняття рішень на основі машинного навчання. У роботі Zhou, L. et al. досліджуються етичні дилеми та проблема відповідальності при автоматизованому прийнятті рішень у сферах кредитування та страхування. Автори пропонують створення міжнародних стандартів етичного регулювання ШІ у фінансах. Також Європейський центральний банк у звіті визначає вплив діджиталізації та ШІ на стратегії банківського фінансового управління, зокрема підкреслює потребу у зміцненні кібербезпеки та адаптації нормативно-правової бази.

Табл. 1. Характеристика п'яти мегатрендів, встановлених міжнародною мережею компаній PricewaterhouseCoopers, [4]

Назва	Характеристика
Кліматичні зміни	Глобальні температури стрімко наближаються до критичної межі, що призводить до частішої появи та посилення екстремальних погодних явищ. Це створює загрози для продовольчої безпеки, водних ресурсів та стабільності енергетичних систем, водночас провокуючи масову міграцію населення і загострення соціальних конфліктів.
Технологічний прорив	Штучний інтелект, автоматизація та цифрові технології суттєво трансформують ринок праці та спричиняють зменшення кількості робочих місць, вимагають постійного оновлення знань та професійних умінь. Крім цього, ці процеси посилюють загрози порушення конфіденційності та поширення дезінформації.
Демографічні зміни	Старіння населення в багатьох державах спричиняє нестачу робочої сили та підвищене навантаження на соціальні системи. У той же час країни з молодим населенням зіштовхуються з проблемами високого рівня безробіття та значної еміграції.
Фрагментація світу	Зростаюча конкуренція між країнами, внутрішні політичні конфлікти та тенденція до локалізації економік спричиняють ослаблення міжнародних інституцій і посилення регіональної напруги.
Соціальна нестабільність	Зростаюча нерівність, політична поляризація та втрата довіри призводять до соціальних заворушень і політичної нестабільності в багатьох країнах.

Загалом, сучасні дослідження демонструють системний підхід до вивчення взаємодії між мегатRENдами та цифровими технологіями, що формує нові парадигми у фінансовому менеджменті: від автоматизації операційних функцій – до формування стратегій сталого розвитку та управління змінами.

У відповідь на вищезгадані виклики фінансовий менеджмент має перейти від традиційних моделей до більш гнучких, технологічно орієнтованих та стратегічно інтегрованих підходів. Це включає впровадження цифрових технологій, адаптацію до змінюваного середовища та інтеграцію екологічних та соціальних факторів у фінансове планування та прийняття рішень.

Мегатренди (Megatrends) являють собою глибинні, масштабні й довготривалі трансформаційні процеси, що формуються поступово в соціальній, економічній, екологічній, політичній та технологічній сферах, проте після досягнення критичної маси чинять системний і стійкий вплив на глобальні ринки, моделі поведінки, структури управління та соціально-економічну динаміку. Це не просто зміни, а структурні зрушення, які задають вектори стратегічного розвитку світової економіки на десятиліття вперед. Ще понад десятиліття тому міжнародна консалтингова компанія PricewaterhouseCoopers (PwC) визначила п'ять фундаментальних мегатрендів, що охоплюють усю

планету та мають довготривалий вплив на всі сфери життя людства. Їхня природа настільки комплексна та взаємопов'язана, що управління викликами, які вони породжують, вимагає нових підходів до прийняття рішень, стратегічного мислення та міждисциплінарної взаємодії, що постає як одне з ключових завдань для сучасного покоління управлінців, зокрема у фінансовій сфері [10].

Глобальні мегатренди виступають каталізатором трансформації фінансових стратегій сучасних компаній, спонукаючи їх відмовлятися від короткострокових тактичних підходів на користь довгострокового стратегічного планування, орієнтованого на врахування майбутніх ризиків, викликів і можливостей. У цьому контексті ключову роль відіграє аналітика великих даних, яка забезпечує глибший рівень прогнозування, точнішу оцінку фінансових ризиків та ухвалення обґрунтованих управлінських рішень. Паралельно з цим, зростає значущість організаційної гнучкості й адаптивності, що дозволяє бізнес-структурам оперативно реагувати на динамічні зміни ринкового та зовнішнього середовища. Така парадигма управління сприяє зміцненню довгострокової стійкості компаній та підвищенню їх конкурентоспроможності.

Яскравим прикладом є компанія Amazon, яка реалізує масштабну трансформацію фінансового підходу, інвестуючи понад 100 мільярдів доларів США у створення інфраструктури, здатної підтримувати зростаючі потреби штучного інтелекту. У межах цієї стратегії передбачається зведення не менше 216 нових дата-центрів, а також активне дослідження альтернативних джерел енергії, зокрема ядерної, для забезпечення енергетичної незалежності AI-технологій. У свою чергу, компанія BlackRock інтегрує принципи ESG (екологічні, соціальні та управлінські чинники) у свої інвестиційні рішення, запустивши п'ять тематичних ETF-фондів, спрямованих на підтримку енергетичного переходу в Європі. Основним фокусом інвестування виступають компанії, що сприяють декарбонізації та розвитку відновлюваних джерел енергії, що підтверджує стратегічний зсув у бік сталого фінансового управління [6].

Важливим кроком у трансформації фінансового менеджменту від традиційних моделей до більш гнучких, інноваційних і технологічно підкріплених підходів є впровадження штучного інтелекту (ШІ). Штучний інтелект сьогодні розглядається як комплексна технологія, що надає комп'ютерним системам і технічним пристроям можливість імітувати ключові когнітивні функції людини, зокрема навчання, аналітичне мислення, прийняття рішень, вирішення складних завдань, креативність і автономну діяльність. Функціонування ШІ базується на обробці великих масивів даних за допомогою складних алгоритмів, серед яких провідну роль відіграють методи машинного навчання, глибинного навчання та архітектури нейронних мереж. У сфері фінансового управління ШІ вже широко застосовується для підвищення ефективності планування, оптимізації процесів, прогнозування фінансових показників і управління ризиками, що відкриває нові можливості для стратегічного розвитку компаній в умовах цифрової економіки. (рис. 1).

Фінансове планування та прогнозування

- *Адаптивні бюджети*: застосування великих даних для оперативного коригування бюджетів у реальному часі, що забезпечує більшу точність та ефективність.
- *Алгоритмічне моделювання*: штучний інтелект обробляє значні обсяги даних, створюючи адаптивні фінансові моделі, які підвищують точність прогнозування фінансових результатів.

Автоматизація бухгалтерського та фінансового обліку

- *Інтелектуальні облікові системи*: платформи на зразок Xero з використанням штучного інтелекту автоматизують облікові процеси, скорочуючи потребу в ручній роботі та мінімізують ризик людських помилок.
- *Оптимізація фінансових процесів*: скорочення витрат та покращення продуктивності фінансового обліку.

Управління ризиками

- *Автоматичний кредитний скоринг*: здійснення оцінки кредитоспроможності позичальників, аналізуючи великий обсяг даних, що забезпечує більш точне визначення ризиків у процесі кредитування.
- *Ідентифікація шахрайства*: алгоритми штучного інтелекту здійснюють аналіз транзакцій у режимі реального часу, виявляючи підозрілу активність, яка може свідчити про можливі шахрайські дії.

Робо-едвайзинг і управління активами

- *Оптимізація портфеля*: застосування штучного інтелекту для аналізу ринкових тенденцій і адаптації інвестиційних стратегій, що сприяє більш ефективному управлінню активами.
- *ШІ-асистенти для інвесторів*: платформи на основі штучного інтелекту пропонують індивідуалізовані інвестиційні рекомендації та здійснюють автоматичну оптимізацію портфелів у режимі реального часу.

Рис. 1. Приклади застосування штучного інтелекту в фінансовому менеджменті [1, 2]

Суттєвим чинником ефективного розвитку фінансового менеджменту в сучасних умовах виступають фінансові інновації, які охоплюють новітні продукти, послуги і технології, здатні радикально змінювати усталені підходи до управління фінансовими ресурсами. Якщо традиційна модель фінансового управління базувалася на централізованих процедурах, значній частці ручної обробки інформації та мала обмежені аналітичні можливості для прогнозування, то інноваційна парадигма орієнтована на цифровізацію і технологічну інтеграцію. Вона передбачає активне використання засобів автоматизації, штучного інтелекту, хмарних платформ і сучасних аналітичних інструментів, що не лише пришвидшує процес прийняття управлінських рішень, а й суттєво підвищує рівень прозорості, точності та адаптивності фінансової системи. Такий підхід дозволяє компаніям ефективніше реагувати на зміни в зовнішньому середовищі, знижувати витрати та забезпечувати стійке стратегічне зростання.

Попри значний потенціал розвитку фінансового менеджменту, пов'язаний із впровадженням сучасних технологій, у цій сфері зберігається низка суттєвих проблем і викликів.

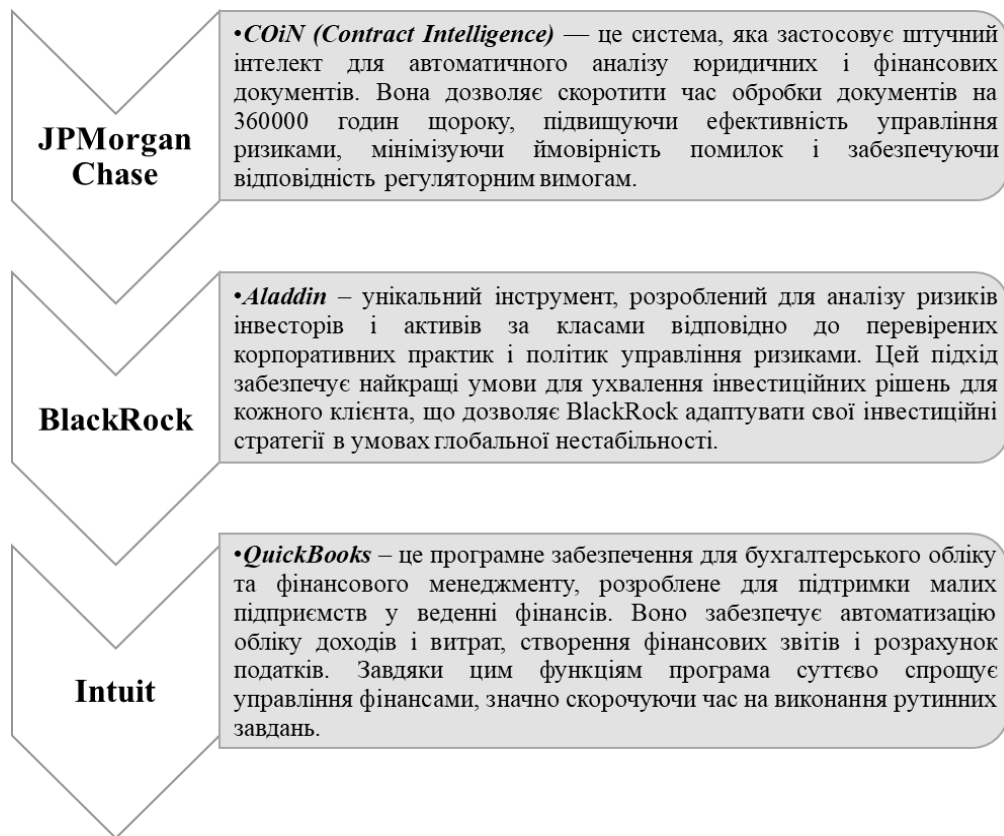

Рис. 2. Застосування фінансових інновацій на прикладах провідних світових компаній [3, 7, 8]

Зокрема, фінансові установи дедалі активніше використовують алгоритмічні системи для ухвалення рішень у таких критично важливих напрямках, як кредитування, інвестиційна діяльність і страхування. Проте подібні системи залишаються вразливими до серйозних збоїв, оскільки їхнє функціонування базується на даних, що можуть бути неточними, застарілими або неповними. Відомим прикладом цього стала ситуація з крахом стейблкоїна TerraUSD (UST) у 2022 році, яка наочно продемонструвала, як автоматизовані фінансові алгоритми можуть вийти з-під контролю за відсутності людського нагляду. Крім того, з розширенням цифровізації зростає ризик кіберзагроз — хакерських атак, витоку конфіденційних даних та порушення кібербезпеки. Аналітичні огляди свідчать, що банківський і фінансовий сектор часто не має належного рівня захисту та готовності до нових технологічних загроз. Додатково варто зазначити, що інструменти штучного інтелекту можуть бути використані не лише для оптимізації фінансових процесів, а й адаптовані для реалізації шахрайських або незаконних схем, що створює нові виклики для регулювання й етики у фінансовому середовищі майбутнього [5].

Етичний вимір застосування штучного інтелекту у сфері фінансового менеджменту посідає одне з ключових місць серед сучасних наукових і практичних дискусій. У міру зростання залежності фінансових установ від автоматизованих систем управління, питання захисту прав людини, приватності та відповідальності стають дедалі актуальнішими. Насамперед, штучний інтелект щоденно обробляє значні обсяги чутливих персональних даних —

зокрема інформацію про фінансову поведінку клієнтів, місцезнаходження, транзакційну історію, поведінкові моделі тощо. Надмірне або неконтрольоване використання таких даних без чіткої згоди суб'єкта персональних даних становить серйозну загрозу не лише з погляду порушення права на приватність, а й щодо можливого маніпулювання фінансовою поведінкою споживачів або формування дискримінаційних моделей кредитування, страхування чи інвестування.

Другою важливою дилемою є розмитість меж відповідальності між розробниками алгоритмів, їх користувачами (компаніями) та системами штучного інтелекту. У практиці дедалі частіше спостерігається тенденція перекладати вину за некоректні рішення, помилки або фінансові збитки на саму систему, що функціонує на основі ШІ, що, своєю чергою, ускладнює юридичне встановлення суб'єкта відповідальності. У відсутності чітких нормативно-правових механізмів виникає правова колізія, яка ставить під сумнів легітимність рішень, ухвалених на основі автоматизованих моделей, і створює ризики втрати довіри з боку користувачів.

Окрім етичних і правових аспектів, варто наголосити на значному впливі технологічних змін на ринок праці у фінансовому секторі. Масова автоматизація типових операцій – таких як фінансові транзакції, бухгалтерський облік, аудит та аналітика – знижує попит на традиційні професії, водночас формуючи попит на нові компетенції в галузі фінансових технологій, програмування, кібербезпеки та аналітики даних. Працівникам необхідно постійно адаптуватися до змін і оновлювати знання, що вимагає створення ефективних систем професійного навчання та перекваліфікації.

Ще одним критично важливим аспектом є слабка регуляторна інтеграція. Різні країни демонструють нерівномірність у підходах до врегулювання використання ШІ, а також у формуванні технічних і етичних стандартів. Через це міжнародні компанії змушені одночасно дотримуватись кількох, часто суперечливих, регуляторних режимів. Така фрагментація створює серйозні бар'єри для глобального впровадження інновацій, а також знижує ефективність міждержавної координації з питань безпеки, прозорості та етичного використання фінансових технологій.

У результаті зазначені виклики вимагають від урядів, бізнесу та наукової спільноти розробки гармонізованих нормативних актів, формування етичних кодексів, підвищення рівня цифрової грамотності та зміцнення міжсекторальної співпраці задля забезпечення безпечного, справедливого й ефективного впровадження штучного інтелекту у фінансову сферу.

Висновки. Сучасна глобальна економіка функціонує в умовах зростаючої турбулентності, спричиненої комплексом масштабних викликів – зокрема пандемією, воєнними конфліктами, кліматичними змінами, енергетичними та продовольчими кризами. Ці фактори не лише дестабілізують традиційні механізми економічного розвитку, а й вимагають кардинального перегляду стратегій фінансового управління як на рівні підприємств, так і в межах національних та міжнародних фінансових систем.

У цьому контексті штучний інтелект стає не просто інструментом автоматизації, а ключовим чинником еволюції фінансового менеджменту. Його застосування забезпечує новий рівень аналітики, оперативності, точності та ефективності ухвалення рішень. ШІ дозволяє компаніям швидко адаптуватися до змін ринкового середовища, враховувати широкий спектр зовнішніх ризиків, інтегрувати ESG-фактори у фінансові стратегії, формувати гнучкі моделі планування та прогнозування. Водночас така технологічна трансформація висуває нові вимоги до професійної компетентності фахівців, змінює структуру зайнятості у фінансовому секторі, а також загострює низку етичних та регуляторних проблем.

Мегатренди, як тривалі та системні зміни глобального масштабу, формують стратегічний ландшафт, у межах якого відбувається переосмислення ролі фінансів як інструменту не лише прибутковості, а й довгострокової стійкості. Відповіддю на ці зміни має стати перехід від традиційного, короткострокового фінансового мислення до інтегрованих, проактивних та інноваційно-орієнтованих моделей управління, в основі яких лежить синергія технологій, відповідального лідерства та стратегічного бачення. Приклад таких компаній, як Amazon, BlackRock, JPMorgan Chase свідчить, що успішна трансформація фінансового менеджменту можлива за умови інвестування в технологічну інфраструктуру, цифрову безпеку та розвиток людського капіталу. Проте ці процеси потребують належного нормативно-правового супроводу, узгодженості міжнародних регуляторних стандартів і впровадження етичних рамок застосування штучного інтелекту у фінансовій сфері.

Таким чином, формування нової парадигми фінансового менеджменту має ґрунтуватися на комплексному підході: інтеграції інноваційних цифрових рішень, адаптації до мегатрендів, дотриманні принципів сталого розвитку та посиленні людського потенціалу. Забезпечити ефективну трансформацію можна лише за умов міжнародної координації, прозорого управління технологіями, відповідальності бізнесу та безперервного навчання фахівців нового покоління.

Література:

1. Цифровізація фінансових інструментів: Як ШІ змінює економіку [Електронний ресурс]. InvestNews. URL: <https://investnews.com.ua/analitika/4365-tsyfrovizatsiia-finsanovykh-instrumentiv-yak-shi-zminiuiie-ekonomiku/> (дата звернення: 17.03.2025).
2. Штучний інтелект для фінансів: сім прикладів використання [Електронний ресурс]. FintechInsider. URL: <https://fintechinsider.com.ua/shtuchnyj-intelekt-dlya-finansiv-sim-prikladiv-vykorystannya/> (дата звернення: 25.02.2025).
3. AI Case Study: AI for Automated Document Processing at JPMorgan (COIN) [Електронний ресурс]. Redress Compliance. URL: <https://redresscompliance.com/ai-case-study-ai-for-automated-document-processing-at-jpmorgan-coin/> (дата звернення: 19.03.2025).
4. Five global shifts reshaping the world we live in [Електронний ресурс]. PwC.com. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/issues/assets/pdf/pwc-megatrends-september-2024.pdf> (дата звернення: 03.03.2025).

5. DeFi and AI: Synergies and challenges [Електронний ресурс]. Cointelegraph. URL: <https://cointelegraph.com/learn/articles/defi-and-ai> (дата звернення: 21.02.2025).
6. BlackRock launches five climate transition ETFs in Europe [Електронний ресурс]. Financial Times. URL: <https://www.ft.com/content/b7908395-8b54-4bbc-938f-e9472f6c5606> (дата звернення: 06.03.2025).
7. Осика С., Куликов К. Платформа ALADDIN як базовий інструмент функціонування BlackRock. *Економіка та суспільство*. 2024. №64. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-14> (дата звернення: 04.03.2025).
8. QuickBooks Online accounting software [Електронний ресурс]. Intuit. URL: <https://quickbooks.intuit.com/global/> (дата звернення: 11.03.2025).
9. Amazon, Built by Retail, Invests in Its AI Future [Електронний ресурс]. The Wall Street Journal. URL: <https://www.wsj.com/tech/ai/amazon-investment-artificial-intelligence-3fc99732> (дата звернення: 28.02.2025).
10. Визначення терміну «мегатренд (megatrend)» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.eionet.europa.eu/gemet/concept/15229> (дата звернення: 12.03.2025).

References:

1. Digitalization of financial instruments: How AI is changing the economy. (n.d.). *InvestNews*. Retrieved March 17, 2025, from <https://investnews.com.ua/analitika/4365-tsyfrovizatsiia-finansovykh-instrumentiv-yak-shi-zminiuiie-ekonomiku/> [in Ukrainian].
2. Artificial intelligence for finance: Seven examples of use. (n.d.). *FintechInsider*. Retrieved February 25, 2025, from <https://fintechinsider.com.ua/shtuchnyj-intelekt-dlya-finansiv-sim-prykladiv-vykorystannya/> [in Ukrainian].
3. AI case study: AI for automated document processing at JPMorgan (COIN). (n.d.). *Redress Compliance*. Retrieved March 19, 2025, from <https://redresscompliance.com/ai-case-study-ai-for-automated-document-processing-at-jpmorgan-coin/>
4. Five global shifts reshaping the world we live in. (n.d.). *PwC*. Retrieved March 3, 2025, from <https://www.pwc.com/gx/en/issues/assets/pdf/pwc-megatrends-september-2024.pdf>
5. DeFi and AI: Synergies and challenges. (n.d.). *Cointelegraph*. Retrieved February 21, 2025, from <https://cointelegraph.com/learn/articles/defi-and-ai>
6. BlackRock launches five climate transition ETFs in Europe. (n.d.). *Financial Times*. Retrieved March 6, 2025, from <https://www.ft.com/content/b7908395-8b54-4bbc-938f-e9472f6c5606>
7. Osyka, S., Kulykov, K. (2024). The ALADDIN platform as the core tool of BlackRock's operations. *Economics and Society*, no. (64). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-14> [in Ukrainian].
8. QuickBooks Online accounting software. (n.d.). *Intuit*. Retrieved March 11, 2025, from <https://quickbooks.intuit.com/global/>

9. Amazon, built by retail, invests in its AI future. (n.d.). *The Wall Street Journal*. Retrieved February 28, 2025, from <https://www.wsj.com/tech/ai/amazon-investment-artificial-intelligence-3fc99732>

10. Definition of the term “megatrend”. (n.d.). *Eionet GEMET*. Retrieved March 12, 2025, from <http://www.eionet.europa.eu/gemet/concept/15229>

Annotation

Nepochatenko O. O., Bondarenko N. V., Yakovenko O. R.

Transformation of Financial Management in the Context of Global Megatrends and Digital Technologies

The article explores the transformational processes in the field of financial management under the influence of global megatrends and the rapid development of artificial intelligence (AI) technologies. It attempts to substantiate the paradigm shift in financial governance in response to contemporary challenges caused by economic instability, climate change, geopolitical fragmentation, technological breakthroughs, and rising social tensions. The study analyzes how megatrends identified by leading international analytical institutions (such as PwC) shape the strategic trajectories of global business development, requiring financial managers to adopt new approaches to decision-making, strategic planning, and risk management. Particular attention is given to the role of artificial intelligence as a key driver of digital transformation in finance, highlighting its capabilities in data analytics, forecasting, process automation, personalization of financial services, and reduction of transaction costs.

The paper outlines the benefits of applying deep learning, neural networks, and cloud-based technologies in financial operations. It also examines practical cases of AI implementation in global corporations such as Amazon, BlackRock, and JPMorgan, which illustrate a transition toward sustainable development principles, ESG investing, and innovation-driven adaptability in financial management models. At the same time, the article addresses the risks associated with accelerated digitalization in the financial sector, including increased cybersecurity threats, the use of outdated or biased data, loss of human oversight over algorithmic processes, opacity in decision-making, and legal challenges in assigning liability.

Ethical concerns are also emphasized – particularly regarding personal data protection, the boundaries of AI autonomy, and social implications such as the transformation of labor markets due to automation. The absence of a harmonized regulatory framework for AI in finance is underscored as a barrier to international cooperation and a complication for the legal governance of technological innovation. The article concludes with a call for a transition to a flexible, strategically oriented, and technologically empowered model of financial management that integrates the efficiency of digital tools with ethical, social, and environmental principles. The findings may be of interest to researchers, finance and economics professionals, IT specialists, and executives involved in developing digital transformation strategies in response to global megatrends.

Key words: financial management, global megatrends, artificial intelligence, digital technologies, financial innovations, strategic management, automation, risks, adaptability, sustainable development.